

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politice

Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir pețit prima-dată 14 bani, a doua-ori
12 bani, a treia-ori 10 bani.

Ce face România?

București, 2 Decembrie v. 1914.

Iată o întrebare, pe care zilnic o văd vânturată în presa (gazetele) din monarhia austro-ungură. De aceea înțeleg prea bine, dacă și D-Voastră veți fi dorind să vă scriu ceva asupra acestei chestiuni.

De altcum, la întrebarea de mai sus, mai nimeni din Austro-Ungaria n'a putut da un răspuns destul de lămurit; aproape fiecare a căutat să se mărginească numai la presupuneri (bănueli). Și asta din simplul motiv, că nu cunoaște adevăratele stări din România.

Mai e apoi de observat, că la D-Voastră se purcede de multe ori tare ușuratic, când e vorba de informarea marelui public din Monarhie. De pildă: Corespondentul cutărei foi din Viena sau Budapesta are o convorbire oarecare, cu vr'un bărbat politic dela noi „din țară”, despre ținuta României. Politicianul nostru, ca se scape de o întrebare, căreia nu-i poate da un adevărat răspuns, spune că România stă neutrală și cine știe încă ce vorbe. — Corespondentul foi respective din Viena sau Budapesta iute ticluște un articol, iar a doua zi vezi tipărindu-se în numita foaie, cu litere grase, articolul din întrebare. De-acolo știrea e reprodusă în celelalte gazete și astfel publicul ia de bani buni păreri cutărui politician de cafeana, cu care a convorbit corespondentul din chestie.

Mulți din Monarhie critică politica României, zicând, că „stă la pândă” până când o parte dintre luptători va slăbi, iar atunci, alături de cei mai tari, să se repeadă și ea asupra celor slăbiți. — Țin să constat, că această presupunere e absolut falsă. România și-a fixat (lămurit) ținuta ei deja dela începutul războiului și nici o putere omenescă nu o va putea mână contra intereselor ei. Unde, cum și când își va întrebuiți forța pentru interesele sale, — acestea toate sunt alcătuite și fixate de guvernul român, fiind totul chestie de timp și împrejurări.

România nici când nu va putea merge contra voinței Țării. Un războiu voit numai de ministri, iar nu și de Țară, e o sinucidere (omorire proprie). Războiul trebuie să aibe la baza (temelie) un element moral, o însuflețire dumnezeiască, adică apărarea unor drepturi legitime încălcate de adversari. România e pregătită din toate punctele de vedere

pentru un războiu modern. Partea principală, adică avântul și însuflețirea soldaților, vine dela sine când războiul va fi pornit conform voinței Țării.

Deci, după cum am spus mai sus, ținuta României este formată. Nici o făgăduială diplomatică, nici o întorsătură

a situației (stării) nu poate schimba politica ei. România stă neutrală, dar în expectativă (pregătire) armată, întocmai cum stă și Italia. Afară de asta — după cât se știe — România numai alături de Italia va merge în actuala horă de sânge. C.

Mersul războiului.

În zilele din urmă luptele au luat o nouă întorsătură pe ambele fronturi, atât la nord, cât și în sudul monarhiei. Mersul luptelor la nord (în Galiția) decurge în favorul nostru, dar în Serbia întorsătura e nefavorabilă pentru noi.

Dupăcum se știe, trupele noastre înaintase binișor în Serbia, până la Valjevo, ocupând și Belgradul. Sârbii se retrăgeau mereu, iar armata noastră îi urmărea cu tărie. Dar în curând după aceea armata sârbească a primit noi întăriri, — bagseamă dela Ruși, — astfel că Sârbii au luat din nou ofensiva contra armatei noastre. Urmarea a fost, că trupele Monarhiei, ținând seamă de împrejurări, s'au retras, ordonându-se o nouă organizare a armatei. Astfel Sârbii au reocupat și Belgradul. — În legătură cu aceste știri au pătruns în public știri despre însemnate pierderi ale armatei noastre. Față de aceste știri au făcut declarații și ministrul-președinte contele Tisza dimpreună cu ministrul de honvezi Hazai, cari în clubul partidului guvernamental au declarat Marți seara următoarele: S'a constatat, că trupele noastre n'au suferit înfrângere. Dar în dorul prea mare de-a înainta mereu pe teritoriul străin, trupele noastre au dat în fine peste o armată dușmană mai mare, în urma căreia împrejurări s'a retras armata noastră. Pierderi de material s'a întâmplat numai în urma locurilor rele, dar și aceste pierderi sunt cu mult mai mici, de cum spun rapoartele străine. Tunuri nu s'au pierdut de loc. După reorganizarea armatei pe teritoriul propriu — spre care scop armata noastră să vede că s'a retras de pe teritoriul sârbesc — va urma o nouă ofensivă.

Cu totul altcum și mai favorabile sunt știrile de pe câmpul de luptă dela nord. În Galiția armata noastră a luat ofensiva, care împrejurare a silit pe Ruși să se retragă în mai multe părți, atât în Galiția, cât și în Polonia de sud și în sus spre Polonia de nord.

Dupăcum se spune, în comitatele Șaroș, Zemplin și Ung, n'ar mai fi Ruși. Numai în comitatele Bereg și Maramurăș se mai află trupe rusești. În partea de nord a comitatului Bereg sunt lupte de artilerie. În comitatul Maramurăș se dau luptele pe linia Toronya.

Urmărind linia de luptă pe câmpul de războiu dela nord, vedem, că Rușii sunt respinși înapoi în mai multe locuri, iar de prin alte părți să retragă ei. Astfel fiind, se naște întrebarea: Cum se vor desvoltă lucrurile de acum înainte? Sunt Rușii de fapt tare slăbiți, sau că se retrag înapoi din șiretenie, spre a se grupa și reorganiza din nou? Un răspuns sigur la această întrebare nu putem da, dar ne va arăta viitorul apropiat.

De pe frontul de luptă dintre Germani și Francezi (în Belgia și Franța) nu sunt de raportat întâmplări mai însemnate, decât că prin unele locuri atacă Francezii mai cu vehemență, iar prin alte părți vreau Germanii să iee ofensiva. Cu toate acestea, lupte mai mari nu s'au desfășurat.

De asemenea nici în Balcani, sau în Turcia, nu s'au petrecut lucruri deosebite. Peste tot locul e însă aceeași frământare, care neliniștește azi toată lumea.

Știri și telegrame sosite Vineri și Sâmbătă în 11 și 12 Decembrie n.

Luptele din Galiția și Polonia rusească.

Budapesta, 11 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele telegrame oficiale: Pe frontul nostru din Polonia a fost alaltăieri liniște. Singurul atac, pe care Rușii l'au îndreptat în puterea nopții contra noastră, pe teritoriul ce se întinde spre sud-vest dela Novorodonsk, l'am respins. — În Galiția de vest luptele se dau cu o mare înverșunare din ambele părți. — Până azi am făcut prizonieri peste 10,000 de Ruși. Luptele continuă încă și acum. — În urma operațiilor noastre din Carpați, ni-a succedat să recucerim dela dușman o însemnată parte din propriul nostru teritoriu. — General *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele cu Sârbii.

Budapesta, 11 Decembrie. În Serbia o parte a trupelor noastre a dat spre vest dela *Corni-Milanovac* de puternice forțe inamice și astfel n'a putut ajunge la nici un rezultat. Pentru ca să putem scăpa de primejdia atacului, pe care îl îndreptase dușmanul aici în contra noastră ne-am împărțit trupele în singuraticे detașamente, așezându-le în poziții mai favorabile.

Spre sud dela *Belgrad* ofensiva noastră progresa. În 8 Decembrie am cuprins cu totul douăzeci de tunuri și un reflector (ochian de noaptea). Deasemenea am făcut mai mulți prizonieri.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 11 Decembrie. Marele cartier german a dat cu ziua de 10 Decembrie următorul comunicat: În ținutul *Souvaieu*-ului Francezii și-au restrâns erl lupta la un foc vehement de artilerie. Atacul reînnoit al Francezilor, atac pe care aceștia l'au îndreptat în contra noastră de pe linia *Vauquois—Bourcuilles* la marginea de răsărit a pădurilor argonice, n'a putut înainta fiind înfrânt de focul artileriei noastre. Inamicul a suferit, desigur, pierderi mari. — Trei piloți dușmani au aruncat zece bombe asupra orașului *Freiburg* (în provincia *Baden* a Germaniei), care zace în afară de ținutul operațiilor. Nu li-a succedat însă să facă nici o pagubă. Amintim cazul acesta, pentru ca să arătăm și cu această ocaziune, cum de altcum dușmanul continuă să procedeze încă de când a izbucnit războiul, și anume că ei aruncă bombe și asupra orașelor, cari cad înafară de ținutul de operații.

Spre est dela lacurile *mazuriene* (contra Rusiei) luptă numai artileria. Una dintre coloanele noastre, cari înaintază în Polonia de nord, a luat cu asalt localitatea *Puzarnis*, situată pe țărmul drept al *Vistulei*. Aici am făcut prizonieri 600 de Ruși și am cuprins câteva mitralieze. — În partea stângă a *Vistulei* ne continuăm ofensiva. — În Polonia de sud am respins atacurile Rușilor.

O mare luptă pe mare în dreptul insulelor Falkland.

Budapesta, 11 Decembrie. Cu permisiunea biroului de presă al prim-ministrului se anunță următoarea știre primită din Berlin: Agenția engleză *Reuter* din Londra vestește, că o escadră (mai multe vapoare mari de războiu) de crucișetore germane a început Marți dimineața, în dreptul insulelor *Falkland* lupta cu o escadră engleză. Crucişetorele germane »*Scharnhorst*« »*Gneisenau*« și »*Leipzig*« au fost scufundate, iar două vapoare de transportat cărbuni au fost

cuprinse. Vapoarele »*Dresden*« și »*Nürnberg*« au scăpat cu fuga. Conform comunicatului englez pierderile Germanilor sunt mari, iar cele engleze sunt neînsemnate.

Pe vapoarele scufundate »*Scharnhorst*« și »*Gneisenau*« sa aflau câte 1000 de marinari, iar pe »*Leipzig*« 370 de matrozi. Escadra engleză, care a atacat crucişetorele german consta din 38 de vapoare.

Tot din Londra se mai vestește, că lupta pe mare a ținut 5 ore. »*Scharnhorst*« a fost scufundat la 3 ore după începerea luptei, iar »*Gneisenau*« cu 2 ore mai târziu. »*Leipzig*« a încercat să scape cu fuga, dar vasele engleze s'au luat după el și ajungându-l, după o luptă îndârjită l'au scufundat. O parte a personalului de pe »*Leipzig*« și »*Gneisenau*« a fost scăpat de Englezi, dar personalul de pe »*Scharnhorst*« s'a înecat întreg. (Intre cele 38 vapoare dușmane au fost engleze, franceze și japoneze).

Luptele în Galiția și Polonia.

Budapesta, 12 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate: Operațiunile noastre în Carpați decurg sistematic (în ordine). Din partea dușmanului numai ariergarda (trupele dinainte) a dezvoltat alaltăieri ceva împotrivire: l'am respins însă. În Galiția nu s'a dat ieri nici o luptă mai mare. Pretutindenea, unde ne-au atacat Rușii, i-am respins cauzându-le mari pierderi. — Pe frontul nostru din Polonia a fost și ieri liniște. — Inamicul a blocat numai cetatea *Psemisl*, dar nu o atacă. Garnizoana noastră, plină de spiritul unei lupte jertfitoare de sine, ține în respect trupele încunjurătoare ale inamicului și le neliniștește prin ieșiri zilnice din cetate. — General *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele în Serbia.

Budapesta, 12 Decembrie. Pe câmpul de operații dela sud n'a obvenit nimic de semnalat (nu e nimic deosebit). Retragerile ordonate se fac fără a se da lupte mai mari.

Luptele Germanilor.

Budapesta, 12 Decembrie. Marele cartier german comunică cu ziua de 11 Decembrie: În Flandra (partea de nord a Franței) progresăm mereu. Am luptat cu bun succes împotriva poziției ocupate de trupele de artilerie ale inamicului. În ținutul localităților *De Cetre* și *Boix de Cetre* am respins atacurile franceze îndreptate în contra noastră dinspre vest dela *Pont-a-Maisson*.

Pe câmpul de operații din ostul lacurilor *mazuriene* (cu Rusia) nu e nimic de semnalat. — În Polonia de nord ofensiva noastră progresa. — În Polonia de sud (spre Galiția) nimic de semnalat.

Războiul Turcilor.

Budapesta, 12 Decembrie. Cartierul turcesc a dat cu ziua de 11 Decembrie următorul comunicat oficial: Sub acoperirea câtorva vapoare de războiu, Rușii au încercat să debarce (să dea jos pe uscat) trupe lângă *Gonija*, spre sud dela *Batum*, pentru ca să ne poată ataca în flanc. Ni-a succedat însă să respingem trupele debarcate, în timp ce le-am cauzat Rușilor mari pierderi, cuprinzându-le și două tunuri. În hotarul vilaletului *Van* cavaleria noastră a respins un atac al cavaleriei rusești, deasemenea i-am respins pe Ruși și spre est dela *Van*, lângă *Deir*, pe teritoriu persian.

Duminecă și Luni.

Luptele din nordul Monarhiei.

Budapesta, 13 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele știri: În butul tuturor pierderilor, ce sunt

împrunate cu ținutul muntos în timp de iarnă, trupele noastre înaintază necontenit în Carpați, câștigând luptă după luptă. În aceste lupte alaltăieri au fost făcuți prizonieri peste 2000 de Ruși. — S'au pornit mari lupte în Galiția de vest, pe teritoriul dinspre miază-zi dela *Gorlica-Grybow* și *Novi-Sandez*. Lupta, a cărei front se întinde pe teritoriul din ostul *Timbarcovului* până la teritoriul, ce cade în spre est dela *Cracovia*, ține încă și acum. Alaltăieri iarăși a înfrânt artileria noastră mai multe atacuri rusești.

În Polonia situația a rămas neschimbată. Cu ocaziunea eșirii, întreprinsă acum măd de curând, garnizoana cetății *Psemisl* a făcut prizonieri 700 de Ruși; a cuprins 18 mitralieze și mai multă muniție.

Budapesta, 13 Decembrie. În luptele din Galiția de vest am bătut la *Limanow* aripa rusească de sud, silindu-o să se retragă. Am început urmărirea inamicului. Am zădărnicit — ca și până acum — toate atacurile inamicului îndreptate în spre unele părți ale frontului nostru. Trupele noastre, cari au înaintat până pe Carpați, continuă energic, prin lupte neîntrerupte, urmărirea inamicului. După amezai am ocupat localitatea *Novi-Sandez*, precum și *Grybow*, *Gorlica* și *Zoigrad*. Comitatul *Zemplim* e curățit de dușmani. În Carpații-păduroși — cari se întind spre est dela teatrul marilor evenimente — dușmanul n'a putut câștiga nici o terasă spre sud dela creasta munților. În genere trupele noastre țin ocupate punctele cele mai înalte ale pasurilor deasemenea și linia văii *Sucevii*.

În Polonia de sud n'au fost lupte. Spre nord dela *Lovic* aliații noștri își continuă cu succes atacurile îndreptate în contra pozițiilor bineînțarite ale dușmanului. — General *Höfer* locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor.

Budapesta, 13 Decembrie. Marele cartier general german comunică cu ziua de 12 Decembrie: Francezii au atacat ieri în Flandra în direcția ostică dela *Langemarc*. I-am respins, în timp ce ei au pierdut cam 200 de morți și 340 de prizonieri. Artileria noastră a bombardat gara din *Ypern*, pentru ca să conturbe mișcarea trupelor dușmane. În jurul *Arass*-ului am înaintat. În ținutul *Souvaieu*-ului Francezii ne-au atacat iarăși, dar fără succes. După o stare pe loc de multe săptămâni Francezii au încercat de câteva ori să înainteze, dar i-am respins.

Din contră trupele nemțești au ocupat arăz un însemnat punct de sprijin francez, cauzând dușmanului mari pierderi, aruncând în aer locul subminat. Afară de aceea am făcut prizonieri 200 Francezi. La *Apremont* — spre nord-est de *Saint-Mihiel* — am respins atacurile repetate ale Francezilor, deasemenea și pe coama munților *Voghezilor*, spre vest (dela *Markkirch*).

În hotarul Prusiei de est cavaleria noastră a respins un detașament de cavalerie rusească făcând prizonieri 300 de Ruși.

În Polonia de nord, spre sud dela *Vistula*, operațiilor noastre continuă a se desfășura.

În Polonia de sud trupele austro-ungare și ale noastre au respins atacurile Rușilor.

Berlin, 14 Decembrie. După ce atacul îndreptat de Francezi în contra noastră în 11 Decembrie la *Apremont* a fost zădărnicit, dușmanul a atacat alaltăieri după amiază pe drumul, care duce dela *Saint-Mihiel* la *Pont-a-Monsson* (peste *Flyrei*). În decursul acestui atac Francezii au pierdut 600 oameni, cari au căzut în mâinile noastre. Afară de aceea dușmanul a mai avut pierderi mari în morți și răniți. Pierderile noastre sunt aici cam vre-o 70 de răniți. Dealtmătrilea-

zina de alaltăieri s'a scurs, peste tot vorbind, în liniște.

În Polonia de nord am ocupat mai multe poziții de-ale inamicului. Într'aceea noi am făcut prizonieri 11.000 de Ruși, cuprinzând și 43 de mitralieze.

Pe câmpurile de operații din Prusia de vest și Polonia de sud nu e nimic de însemnat.

Marți și Mercuri.

Luptele în Sârbia.

Budapesta, 15 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate oficiale: Ofensiva noastră pornită înspre est dela riul Drina, spre sud-est dela Valjevo, a dat de trupe dușmane covârșitoare la număr. Faptul acesta nu numai că ne-a făcut să ne întrerupem înaintarea, ci trupele noastre, cari de mai multe săptămâni luptă vitejește lupte crâncene și pline de periferii mari, au trebuit să se retragă mai departe. Față de aceasta stă însă Belgradul. Starea generală creiată de aceste împrejurări va avea drept urmare noi operații, hotărâri și planuri, cari vor trebui să ducă la o respingere a dușmanului.

Luptele în Galiția și Polonia.

Budapesta, 15 Decembrie. În Galiția de vest continuăm cu alungarea Rușilor, acțiune, care în lupte mai mici sau mai mari a câștigat înspre nord pretutindeni teren. Acum și Dukla e din nou în mâinile noastre. Coloanele noastre cari se întind până dincolo de Carpați, au făcut în zilele din urmă 9000 de prizonieri ruși și au cuprins zece mitralieze. Pe frontul nostru dintre Rajbroat și Cracovia, precum și în Polonia sudică, situația e neschimbată. Ofensiva aliaților noștri în direcția Brunei spre nord dela Lovic progresaază. — General *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Berlin, 15 Decembrie. Marele cartier german comunică cu ziua de 14 Decembrie: Atacurile mai slabe ale Francezilor îndreptate în contra pozițiilor noastre dintre Maas și Voghezi le-am respins ușor. Dealmintrelea atât pe frontul dela vest, cât și în Prusia ostică operațiunile noastre continuă să se desfășure.

La comunicatele oficiale ruse și franceze trebuie să adăogăm următoarele comentarii:

Cu data de 11 Decembrie s'a comunicat din Petrograd (Petersburg): „Ne-am continuat ofensiva spre sud-est dela Cracovia, luându-le nemților mai multe tunuri și mitralieze și făcând cam 2000 de prizonieri“.

Fapt e, că trupele noastre, cari luptă în sud-estul Cracoviei, n'au lăsat în mâinile Rușilor nici un tun, nici o mitralieză și nici un om.

Cu data de 12 Decembrie, un comunicat oficial din Paris susține, oă „spre nord-est dela Vaily a fost nimicită o întreagă baterie nemțească. În Deuxmonden, spre vest dela Vignelles les Hattonohatel, am nimicit două baterii de-ale nemților cuprinzându-le un tun de calibr mare și urul construit anume pentru aparatele de sburat. Tot în acel ținut au aruncat Francezii în aer o întăritură nemțească nimicindu-le nemților și mai multe tranșee“.

Toate aceste comunicate nu corespund adevărului.

Luptele din Sârbia.

Budapesta, 16 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate oficiale: »Budapesti Tudositó« anunță, că în Serbia situația strategică creiată

de retragerea aripei noastre drepte, ne-a făcut să credem de cuviință, ca să predăm deocamdată Belgradul. Am evacuat (părăsit) orașul fără nici o luptă. Trupele noastre au suferit — ce e drept — în urma luptelor și oboselilor îndurate, dar ele sunt pătrunse de cel mai bun spirit.

Luptele în Galiția și în Polonia.

Budapesta, 16 Decembrie. Ofensiva armatelor noastre din Galiția de vest a silit pe dușman să retragă și a făcut să se clatine frontul rusec din Polonia de sud. Trupele noastre, cari urmăreau neobosit pe Ruși în Galiția de vest, au ajuns eri până la linia Iaslo-Raibrod. În decursul urmăririi, precum și în lupta din urmă am făcut prizonieri — după raporturile de până acum — 31.000 de Ruși. Azi a sosit știrea, că dușmanul face mișcări de retragere pe întreagă linia Raibrod-Miepolonice Wolbrom-Noworadomsk-Pietrkow. Am luat dispoziții corăspunzătoare în contra năvălirii dușmanului în Carpații păduroși, pe valea riului Latorcz. — General *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor.

Budapesta, 16 Decembrie. Marele cartier general german comunică cu ziua de 15 Decembrie Francezii ne-a ataca eri pe mai multe locuri, dar fără succes. Atacurile îndreptate asupra pozițiilor noastre din sudul Yperului le am zădărnicit, în timp ce am cauzat dușmanului mari pierderi. — Am respins eșirea dușmanului, pe care acesta o făcuse în contra noastră de pe teritoriul dinspre sud-vest dela Zuisppes. Deasemenea am respins și atacul îndreptat de dușman în contra noastră spre nord dela Verdun și spre nord-est dela Arnes cauzându-i dușmanului pierderi grele. — În ținutul Ailyapremont și spre sud dela Sain-Michiel, Francezii ne-au atacat de patru ori, aceste atacuri însă au fost zădărnice. — Tot atât de puțin a succes noua ieșire îndreptată de către Francezi în contra noastră din direcția Plyrey.

În Voghezi luptele continuă încă. Cu ocazia reocupării satului Steinboch, spre vest dela Sennheim, am prins 300 de soldați Francezi.

În Prusia ostică nu e nimic nou. Coloana germană, care a înaintat dela Soldau, peste Mlava, în direcția Wechanovului și-a recucerit pozițiile de mai înainte, luptând cu o putere dușmană covârșitoare. — În Polonia rusească nu e nimic de semnalat. Vremuirea nefavorabilă influențează dispozițiile noastre.

Știri și telegrame

sosite până Joi seara la încheierea foii.

Luptele în Galiția și Polonia.

Budapesta, 17 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate: În Galiția și Polonia de sud dușmanul să retrage și e urmărit pe întreagă linia. Lângă Lisko, Krösno, Iaslo și pe valea riului Biala puteri mai tari rusești desfășură rezistență (se împotrivesc). Pe valea riului Dunajec trupele noastre au înaintat luptând până la Zakiczny. Bochnia încă am reocupat-o.

În Polonia de sud rezervele dușmane au fost silit să se retragă după lupte scurte.

În Carpați Rușii nu s'au lăsat de înaintarea lor pe valea Latorcz. În partea de sus a vălii Bistriței am respins un atac al Rușilor.

Trupele din Pșemis au făcut o nouă ieșire din cetate, din care prilej hovezimea ungară s'a distins, cuprinzând cu asalt un punct întărit și provăzut cu garduri de sirmă, pe cari și-le făcuse dușmanul. — Generalmajor *Höfer*,

Luptele Germanilor.

Berlin, 17 Decembrie. Marele cartier german comunică cu ziua de ieri: La vest dușmanul a încercat în repetite rânduri să înainteze spre Nieuport (oraș în Belgia, lângă mare, de către Anglia), fiind ajutat de focul artileriei de pe vapoarele de războiu; focul a rămas însă fără nici un efect, atacul a fost respins. Au fost făcuți prizonieri 450 de Francezi. Pe celelalte fronturi nu e nimic deosebit de semnalat (amintit), decât că am luat cu asalt înălțimile spre vest dela Sennheim, cari înălțimi le cuprinsese dușmanul de câteva zile.

Dela granița Prusiei orientale nu e nimic nou de comunicat. În Polonia de nord mișcările ofensivei noastre iau un curs normal. Am ocupat mai multe poziții întărite ale dușmanului, făcând 3000 de Ruși prizonieri și cuprinzând 4 mașini de pușcat. În Polonia de sud armatele germane și austro-ungare luptă împreună și câștigă teren.

Știri din România.

— Guvernul României se ocupă cu chestia moratorului. Moratoriul va fi publicat în țară în momentul când România va decretă (face cunoscut) mobilizarea, spre a păși în acțiune.

— În ministerul de industrie se lucrează la alcătuirea unui almanach (carte), care va cuprinde cele mai precise (sigure) prețuri asupra cerealelor și vitelor, precum și asupra cărnurilor puse în vânzare pe anul 1914.

— În găurile din România sunt la 30 de mii vagoane de grâu, cari erau destinate (cumpărate) pentru Austro Ungaria și Germania, dar din cauza opririi exportului acest grâu a rămas deocamdată, pentru rezervele României.

— Din Iași se anunță, că marele nostru istoric, profesorul și academicianul A. D. Xenopol s'a îmbolnăvit greu. Doctorii spun, că starea marelui învățat e gravă.

— Frunțașii orașului Constanța au luat hotărârea să ridice un monument răposatului rege Carol, drept recunoștință pentru grija ce a purtat-o Dobrogei.

— În cercurile diplomatice din București numirea prințului Bülow ca ambasador al Germaniei la Roma e considerată ca o întorsătură diplomatică nefavorabilă (stricăcioasă) României.

— În București a sosit zilele trecute aghiotantul Țarului, generalul rus M. Wessolkin.

— Luca Oancea, prefect (comite suprem) al județului Constanța, a fost destituit (dat jos) din slujbă, din cauza că în tovărășia mai multor gheșeftari a strâns aproape toată fasolea de pe sate, pe prețuri de nimic, spre a o trimite în străinătate. Ca prefect în locul lui Luca Oancea a fost numit Mumuianu.

— Ziarul bulgar „Utro“ publică senzaționala știre, că logodna principelui moștenitor bulgar Boris cu principesa Elisaveta a României e doar chestie de timp. Din cercurile românești nu se confirmă (întărește) această știre. (Poate că e vr'o dorință a Bulgarilor).

— În România s'a deschis o listă de subscripție publică pentru ajutorarea nenorociților refugiați din Bucovina.

— Din București se anunță, oă profesorul universitar A. C. Cuza, deputat în parlamentul României, a pus ministrului de externe al României următoarele întrebări: 1. Dacă România a ținut până acuma neștirbită neutralitatea hotărâtă în primul consiliu? — 2. Dacă dela acel consiliu până azi, nu s'a petrecut nimic, care să îndreptățească România spre a păși în acțiune? — 3. Dacă suferințele, pe cari le îndură Românii bucovineni nu sunt de natură a

îndreptăți o pășire a României? — 4. „Dacă față de turburarea opiniei publice (mulțimei) guvernul au crede că trebuie să dea cel puțin acele lămuriri, cari nu ar însemna o divulgare (descoperire) a consfătuirilor diplomatice.

Răspunsul ministrului de externe nu-l cunoaștem încă.

Pentru familiile Românilor mobilizați.

Intr'unul din numerii trecuți ai foii noastre am arătat mizeria și lipsa, care s'a incubat în satele noastre, mai ales între familiile celor duși pe câmpul de luptă și stăruiam asupra ajutorării acestor victime nevinovate ale războiului. S'a început, nu-i vorba, în toate părțile o vie mișcare pentru ajutorarea acestor familii, și, după cum suntem informați, zaharicalele pomului de Crăciun în multe părți vor fi înlocuite cu flaneluțe și ciorapi, cari vor face mai mare bucurie micilor copilași. Din București aflăm, că tot spre scopul acesta Societatea națională ortodoxă a doamelor române a primit suma de 4000 lei, dăruia de doamna și dl Gr. Cantacuzino, ca să fie distribuită între familiile române, rămase în neezuri pe urma războiului, din Ardeal și Ungaria. Tot Societatea ortodoxă a doamelor române a luat frumoasa hotărâre să dea un mare concert în seara de 8 Decembrie v., iar banii adunați să-i trimită pentru îndulcirea vieții amare cu ocazia sărbătorilor de Crăciun familiilor luptătorilor români. Concertul acesta va fi organizat cu concursul marelui artist și compositor George Enescu.

Doamnele din societatea națională ortodoxă sunt departe cu trupul de noi, dar cu sufletul sunt în mijlocul durerilor noastre și prin nobila lor faptă caută să ne mai mângăie și să ne îndulcească amaritele zile. Câte femei nenorocite din mult cercatul Ardeal și câți copii sărmani n'or zice în seara Crăciunului: „Dumnezeu să le ajute!“

Nu-i vorba s'ar putea și la noi aranja mai multe concerte în favorul celor năcăjiți, — puteri muzicale avem, din mila Domnului, — și pe lângă concerte s'ar mai putea încă multe face pentru cei lipsiți, deoarece știut este, că setea muribundului nu o poți stămpără cu o picătură de apă.

Știri diferite.

— Șeful statului major german, generalul Moltke a fost schimbat din înalta funcție ce ocupă, punând în locul lui pe ministrul german de războiu Falkenhain. Generalul Moltke a primit altă slujbă.

— Șahul Persiei în cuvântarea Tronului a declarat zilele trecute stricta neutralitate a Persiei.

— Doi sburători englezi, sburând de asupra orașului Ostende (Belgia) spre a spiona așezarea trupelor germane, fiind observați au fost împușcați. Amândoi sburătorii au căzut din înălțime.

— Ministrul Franței a dat un nou ordin, prin care oprește pe toți cetățenii dela 20—48 ani de a părăsi pământul Franței.

— Regele George al Angliei a avut o întrevvedere cu regele Albert al Belgiei în Flandra (în partea de nord a Franței). Cu ocazia acestei întâlniri regele Angliei a decorat pe regele Belgiei cu ordinul „Jaretierei“.

— În Sobrania (dieta Bulgariei), ministrul de finanțe bulgar vorbind despre budgetul (venitul și cheltuielile) țării, a spus, că și Bulgaria simte grozav criza războiului european. Astfel budgetul țării pe anul acesta, a hotărât să pună

dări noi, mai ales pe exportul (trimiterea) bucatelor.

— În Italia s'a construit (făcut) un nou soi de aeroplan pentru războiu. Aripile aeroplanului acesta sunt așezate deasupra capului aviatorului, așa încât să poate bine vedea atât în jos cât și în sus. Noul aeroplan va fi provăzut cu o mașină de pușcat, iar laturile lui vor fi blindate (întărite contra gloanțelor).

— Ambasadorul (ministrul) Turciei din Roma a comunicat regelui Italiei, că Turcia îndeplinește toate cererile făcute de Italia. Turcia recunoaște calitatea de cetățeni italieni supușilor din Tripolitania (partea de țară luată de Italia dela Turcia în războiul de acum câțiva ani) și că războiul sfânt nu e îndreptat contra Italiei.

— Foaia Germană „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ din Berlin, într'un articol al ei zice, că căderea Belgradului înseamnă căderea Serbiei de Nord, ceea ce va tăia legătura dintre Serbia și România (adecă România se va mărgini în partea aceea, — după căderea Serbiei, — numai cu Austro-Ungaria și Bulgaria).

— Ziarul „Frankfurter Zeitung“ aduce știrea, că trupele portugheze vor fi transportate în Egipt contra Turcilor de-acolo.

— În Constantinopol au fost arestați șapte Japonezi bănuiați că ar plănui un atentat contra marilor vapoare »Goeben« și »Breslau«, pe cari Turcia le-a primit dela Germania.

— Țarul Rusiei a plecat de pe câmpul de luptă din Nordul Poloniei la Varșovia, iar de-acolo va merge la marele cartier general.

— Foaia guvernamentală scrisă nemțește „Fester Lloyd“ din Budapesta spune, că pe Princip — acela care a omorât pe moștenitorul de tron, — vestea căderii Belgradului l'a lovit grozav. Fața lui era încrețită la auzul vestii despre căderea Belgradului.

— Contrar unor vești, că Elveția ar avea de gând să se amestece în războiul acesta, se spune mai nou, că singurul lucru ce va face Elveția, va fi să observe o neutralitate până la sfârșit (să nu se amestece de loc) și chiar cu arma, — dacă va fi nevoie, — își va păstra această neutralitate.

— Ca comandant al corpului 7 de armată (aproape întreg românesc) din Timișoara a fost numit arhiducele Iosif.

— Biroul telegrafic ungar anunță, că Rușii folosesc gloanțele dum-dum, cari sfârtică totul unde ajung.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 17 Decembrie n.

DI major George Fleșariu ne-a trimis următoarea scrisoare, pe care, deși sosită eu întârziere, o publicăm cu plăcere. Iată ce spune dl major:

Prea Onorată Redacție! M'am bucurat și Vă mulțumesc, fiindcă a-ți făcut mintire și de modesta mea persoană, în mult stimata DVoastră foaie, referitor la „porția“, ce am primit și eu în „virful“ Galiției (cel mai nordic punct). Vă vestesc cu bucurie, că sunt iarăș deplin sănătos și deja am primit comanda unui nou batalion de marș, cu care încă ne vom măsura cu uriașul de muscal.

Nemții noștri luptă ca lei, sunt de admirat. De vitejia neîntrecută și vestită și pe aici a Românilor sunt și eu mândru și fâlos. Durere, acum nu-mi este iertat a manua (purta) și cîndeiul, — deodată cu sabia, — dar mi-l ascut mereu pentru zilele de pace. O, cât este apoi de scris!

Până atunci Vă rog numai atâta Faceți tot cât puteți, ca „împăciuirea“ de nou însc-

nată la avizul domnului „Musai cel Mare“, să nu se facă de Români singuri, ci numai de aceștia laolaltă cu celelalte neamuri și deodată. Numai, atunci, vom ajunge tot, fiind sprijiniți de toți frații celorce merg cu noi. Și aici zace puterea. Altcum rămânem iarăși singuri, nesprijiniți de nimenea, ba pizmuiți și hulțiți, ca și în rândurile trecute, nealegându-ne absolut cu nimic. Pretindeți cel puțin tot cât am indicat (spus) eu în programul publicat în „Foaia Poporului“ numărul de Paștă din anul curent, fiind acest program absolut în înțelesul legii din 1868 întărită de Maiestatea Sa.

29 Noemvrie n. 1919.

Cu toată stima

George Fleșariu, major.

Clujul, cu oamenii lui. Citim în foaia săsească din loc „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt“, despre o serbătoare, ce s'a aranjat pe nepregătite la Cluj, din prilejul căderii Belgradului. Câțiva studenți sași dela universitate s'au strâns la statua regelui Mathia, unde au cântat cântări patriotice. La fața locului au venit îndată și alții, mai ales studenți universitari. S'au intonat apoi cântări nemțești și ungurești pe schimbate. Convoiul a plecat la casele fișpanului și a altor persoane de frunte. Asupra restului srbătorii scrie „Tageblatt“-ul:

„Au mers apoi la casele cunoscutului iperșovinist ungar și tiran al universității, profesorul Apathy. Acela a rostit un discurs, care merită să fie fixat. Că s'a ridicat mai întâiu pe sine până la ceriu — treacă — ducă-se. După cunoscutul proverb, știm ce înșămătate mai are și aceasta. Tenorul (principalul) vorbirii a fost însă: Tot ce a făcut armata noastră a făcut honvedul maghiar, iar ceea ce a făcut honvedul maghiar a făcut rassa ungurească. Ca să nu fim nedrept amintesc, că el a admis (lăsat) totuși cu o îngâmfare supraomenească, ca celelalte naționalități să se bucure de aceasta apoteoză (laudă) a rasei maghiare“...

Noi însă, — ca să nu fim nedrepti, — ținem să constatăm, că de pildă „honvezii maghiari“ din Ardeal, prin urmare și cei din Cluj, sunt compuși în majoritate din — feciori români. Cum rămânem însă cu „prestația rasei“ domnule Apathy?!...

Bulgaria și Serbia. Foaia bulgară oficială »Volia« scrie următoarele despre Serbia: Foile din România vorbesc despre necesitatea (trebuința) unui bloc balcanic (o alianță a tuturor țărilor balcanice) pentru scăparea Serbiei. Dacă România are trebuință de o Serbie puternică, să pornească în apărarea ei. Interesele Bulgariei cer o Serbie slabă. Și dacă vr'un Bulgar s'ar duce să ajute Serbia, s'ar face trădător al intereselor Bulgariei.

Concertul aranjat în Dumineca trecută în favorul Crucii Roșii a avut loc în sala dela »Musik-Verein«. Ca și în cronica noastră din numărul trecut, și de astădată trebuie să constatăm cu durere, că acest concert sau serată muzicală, cum i-se zice, cu artiști și artiste de naționalitate română, cu un auditoriu aproape întreg românesc, a avut un program aproape întreg nemțesc. De dragul echității trebuie să recunoaștem, că s'a cântat, la coadă, și un cântec de Dima. E adevărat, că marii artiști nu găsesc opere de artă muzicală compuse de Români, dar pentru cei mai mărunți se vor găsi și la noi destule lucruri, cu cari ar putea să se prezinte înaintea unui public românesc. Iată de ce nu putem aprecia mai pe larg năzuințele muzicale manifestate cu prilejul acesta. Amintim numai, că concertul a fost aranjat de doarele Ana și Octavia Voileanu, Dna Veturiza Dr. Ghibu și Dl Dr I. Crețu. *Cronica*

De Crăciun — pace. Foaia vieneză „Neue Freie Presse“ primește din Roma o telegramă, în care se spune, că Papa se poartă cu gândul să stăruiască pe lângă țările cari sunt în luptă, ca să încheie un armistițiu (încetare de luptă) pe timpul cât țin sărbătorile Crăciunului. În partea de către Rusia a ceasta scurtă pace să se reînnoiască de sărbătorile Crăciunului la ortodoxi. Bine ar fi să fie ascultat glasul papei.

Advocații în războiu. Numai din Ungaria sunt până acum pe câmpul de războiu 1450 advocați. De sine înțeles, că între acești o mie patru sute cincizeci de advocați sunt foarte mulți și Români. Numai din Budapesta sunt duși la luptă 461. În numărul de mai sus nu intră și acei advocați, cari au fost găsiți buni de slujbă la ultimele asentări.

Președintele Franței despre pace. Din Geneva se vestește, că președintele Poincare al Franței, primind pe noul ambasador (ministru) al Americii (Statelor Unite), i-ar fi spus și următoarele cuvinte despre pace: »Franța voiește să-și împlinescă acum datoria până la capăt, astfel ca pacea viitoare să fie o pace lungă. Și

ca să nu fie o pace înșelătoare, ea trebuie neapărat să fie asigurată contra unor atacuri viitoare și garantată prin restabilirea drepturilor călcate acum în picioare».

A murit pentru credință. Pe câmpul de bătaie din Galiția a căzut mort principile rus Dimitrie Chilkow, care în viața lui a avut grazi de omor și în tot timpul luptei n'a tras un glonț măcar asupra cuiva, până când un glonț dela dușman l'a culcat la pământ. Principele acesta a fost un înfocat credincios al religiei lui Tolstoi (un mare învățat rus, mort acum câțiva ani), care zice: „Nu ucide!“ Pe vremuri Chilkov a fost ofițer în armata rusească, dar fiindcă n'a vrut să subscrie hârtia de osândire la moarte a unui condamnat, a fost exilat (trimis) în Caucaz. Acum la izbucnirea războiului a cerut să fie reprimat în armată. I-s'a dat comanda unui regiment de Cazaci, dar credincios religiei lui, n'a tras un glonț măcar asupra dușmanului și nici sabia din teacă n'a scos-o asupra cuiva. Principele Chilkov a fost lovit de un glonț drept în frunte, când apoi s'a rostogolit de pe cal, spre a nu se mai scula niciodată.

Groaza războiului într'o casă de nebuni. În orașul San-Andrea din provincia Alsacia (unde se dau luptele germano-franceze), groaza războiului i-a cuprins și pe nebunii dintr'un ospiciu (casă de nebuni). Când s'au auzit bubuiturile tunului de pe linia de luptă, nebunii deveniră furioși și au încercat să fugă. Cu mare greutate au putut păzitorii să-i aducă la ordine. Vr'o 20 de nebuni a trebuit să-i ducă în altă parte a țării, căci la fiecare bubuitură de tun ce se auzia, țipau și sbeirau ca din gură de șarpe.

Reuniunea română de înmormântare din Sibila a plătit ajutoare după următorii membri răposați și anume: Maria Stanciu, Ana Balteș (Hamba), Eva Oneru, Soră Bărdași (Rășinari), Elena Petruț, Nicolae Lazar, Teodor Micu, Ioan Vagner și Ion Dordea (Hașag), cu care numărul membrilor răposați în sinul acestei Reuniuni a ajuns la 244.

Coroane eterne. Familia notarului George Bărbat din Poiana, în loc de cunună peritoare pe cosciugul tinerului student gimnazial Octavian Henteș, dăruiește cor. 15 la Fondul

Lepedeauă înșelătoare.

— Războiul și păcălelile. — Vezi descrierea la pagina 6. —

jubilare Nicolae Cristea pentru monumentele bărbăților binemeritați ai meseriașilor noștri. Pentru prinos, dorind odihnă lină răpósatului, aduce calde mulțumite, în numele Reuniunii sodalilor români sibiieni: Victor Tordășian, prezident.

Bioscopul Apollo, care se află pe timpul de iarnă în sala cea mare dela »Gesellschaftshaus«, continuă zilnic a oferi publicului un program variat și interesant. În decursul reprezentațiilor concertează capela orașenească. Se recomandă publicului, atât din Sibiu, cât și din jur, a cerceta interesantele reprezentații, cari pentru mulți pot fi o distracție plăcută, producând oare-care schimbare în viața de toate zilele. Reprezentațiile se dau la 4, 6 $\frac{1}{2}$ și 8 $\frac{1}{2}$ ore seara. Tot a doua zi program nou.

Lepedeauă înșelătoare.

— Răsboiul și păcălelile. —

— Vezi chipul la pagina 5. —

De când, cu răsboiul european, atâtea ciudațenii ne-a fost dat să auzim, încât, în alte vremi ni s'ar fi părut adevărate povești. Acum însă credem de adevărate aceste născociri, deoarece la adăpostul lor, — vorba vorbii, — »ușor se poate înșelă lupu cu pielea oaiei«.

Să ne aducem aminte (am publicat și în foaie) de spaima Sârbilor, când vedeau că le vin plocon »butoaiele de bere«, cari unde cădeau așa îmbătau Sârbii din jur, de nu se mai sculau. Ba de multeori aruncau ai noștri — așa în glumă — câte-un butoi gol, de care se speriau Sârbii, ca și de cele cari împărtășiau moartea.

Mai în urmă am văzut cum Englezii, ca să înșele privirile, și-au vopsit caii în verde (culoarea ierbii), iar ei s'au îmbrăcat tot în verde, așa că nu puteai cunoaște dela oare care depărtare, dacă e ființă vie ori movilă acoperită cu iarbă (pe vremea aceea nu căzuse încă zăpadă).

Acum vin Rușii cu o nouă păcăleală: păcăleala cu lepedeele, după cum se vede în chipul nostru de azi. Când cu răsboiul ruso-japonez mulți Ruși au căzut jertfă acestor apucături, deoarece pe câmpul albit de zăpadă Japonezii îmbrăcați în lepedee albe pușcau la sigur în Rușii, cari nu vedeau înaintea lor decât un câmp alb. Astfel au tras Rușii învățatură din pățania lor, iar în răsboiul de față se folosesc și ei de învățatura trasă.

Călindarul Poporului pe 1915

va fi gata peste 8—9 zile, astfel că înainte de Crăciun îl vor avea toți, cari l'au comandat. Aceasta amânare am făcut-o anume, din cauză, ca să putem aduce cele mai din urmă știri despre răsboiu până la sfârșitul anului.

De aceea ne adresăm către toți cetătorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să nu-și cumpere călindar până când nu vor vedea »Călindarul Poporului«, care va cuprinde toate amănuntele despre răsboiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri răsboinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călindarul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, că în anul acesta călindarul nostru iarăși va surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro'exemplar și 5 bani porto.

Alte amănunte asupra călindarului vom publica în numărul viitor. Fi-ți deci în așteptare până ce apare »Călindarul Poporului« pe 1915. Tot așa spuneți și la alți cunoscuți!

Din scrisorile voinicilor noștri.

C'am plecat dia satul meu,
Și-am pornit pe drum de țară,
Și-e trece vară de vară
Pân' să-mi văd părinții iară.

Foicică și-o lalea
Mult mi-e neagră inima
De traiul din Bosnia,
De turcoaițe învelite,
De mueri sulemenite;
Căci acolo cât am stat
Multe drumuri am umblat
Amărat și supărat.

Frunzuliță bob năut
Cum nu m'am scăpat de mult,
Prea puțin mi-am peirecut;
Căci la horă când mergeam
Fetele că le strângeam,
Dar n'am strâns vr'una mai bine,
Când iată porunca vine
Să plecăm în țări străine.

Iovnică, sergent mobilizat
din Dăbăca (comit. Colnoc-Dăbăca)

II

Frunză verde grâu mărunț
Multe-am tras pe-acest pământ,
Multe-am tras și am răbdat
Străbătând din sat în sat
Și luptând pentru 'mpărat.

Plânge-mă maică cu dor
Că ți-am fost de ajutor,
Dar de când m'a cătănit
Plug din curte n'a ieșit,
Fiatele mi-a ruginit,
Casa mi-o mâncat pustia
Și copii sărăcia.

Înălțate împărate
Pune pace nu te bate,
Că mor cătanele toate.
Și de când suntem cătane
N'am mai prins boii de coarne,
Locurile 's nearate,
Nevestele supărate,
Căpîi fără bucate.

I. Muntean, rezervist;

III

Frunză verde lemn domnesc
Stau în loc și mă gândesc:
Ce-am ajuns să mai pătesc,
Să străbat văi și vălcele,
Strâns în spate cu curele,
Să duc dorul drăgel mele.

Frunzuță din buruiene
Mal anțărf pe astă vreme,
Ce mai traiu și voie bună,
Ce mai chiote pe lună,
Seri de seri prin șezători,
Cu neveste și feçiori,
Să trăiești să nu mai mori.

Frunză verde măreime,
Ce s'a dus cu greu mai vine,
Că pentr'o pușcă ruginită
Lăsaî nevestă iubită
Și egrada pustiiță.

A. Mășegan din Veçtem.

IV

Frunză verde de stejar,
Ce plângi maică cu amar?
Taci măicuță, nu mai plânge,
Că și mie-mi poate-ajunge,
Că de când sunt depărtat
Ți de zi am tot pușcat,
Rar de tot am mai mâncat,
Că menaja-i fudulie,
Numai plumbi de-ajuns să fie.

Frunză verde de trifoi,
Rușii mulți și noi vr'o doi,

Doine din răsboiu.

Din Bosnia!

I

Foicică de pe cale
Cine n'are noroc, n'are
De cum naște până moare;
Cum n'am avut nice eu,

Când o 'nceput tunurile,
Să dărâme dealurile,
Soarele se 'ntuneca,
Așa de pogan pușcă.
Unde granata cădea
Gropă d'un metru făcea,
Răniți ca frunza cădea.
Foaie verde foi de salca,
Doamne, pușini s'or întoarcă
Sănătoși, nevătămați,
Nerăniți și ne'mpușcați,
Că cine-a trecut hotaru
Știe ce-i jelea și-amaru.

Ioan Filip, fruntaș (frater)
din Porcești.

V

Frunză verde trei smicele,
Tot în marșuri lungi și grele,
Strânși în spate de curele,
Mergem zile 'ntregi de-arândul,
Fără să ne dăm cu gândul,
Că menaja îi departe
Și-o să stăm flămânzi pe noapte.

Maică nu fi supărată,
Căci așa îmi este dată,
Să port pușca încărcată
Prin Galiția spurcată.
Pușca-i grea, borneu-i greu,
Toate-s pe umărul meu.

Maică rău m'ai blestemat,
Să măne profund nesărat,
Cu lacrimi amestecat
Și să am ca de nănaș

Blăstămatu pătrânaș,
Și borneu atât de greu
Să zic că e tată-meu,
Iară pușca, — soră dulce,
Băinetul frate de cruce.

Dumitru Casa din Galgo.

Jalea celor rămași.

I

Frunză verde lemn sucit,
Bărbătelul meu iubit,
De când la luptă-ai plecat
Carte n'am mai căpătat,
Ziua plâng, noaptea bocesc,
Tot la tine mă gândesc,
Cum să fac să te găseșc.
Plâng copiii și mă 'ntreabă:
„Unde-i tata, mamă dragă?”
Eu de jale n'am ce face,
Le răspund, că: „Tata zace,
Departa în altă țară,
Dar s'o face bine iară”.

Scrise de femeia lui
Simion Suci din Cojocna

II

Frunză verde de năut
Din trei frați câți am avut
Nice unul n'a rămas
Să ne-ajute la necaz.
Pe toți trei Neamțul i-a dus
In Galiția de sus,
Să străbata văi și sate
Cu muniție în spate
Blestemând a lor păcate.

Frunzuliță ruptă 'n cincă,
Săracii de ei voinici,
Pleo de-acasă plini de dor,
Nu știu mai trăieci, ori mor;
Plec de-acasă frumușei
Și se 'ntorc ca vai de ei.

Ana Milea din Veștem.

Poșta Redacției și a Administrației.

Petru Tunca în spital. Așa ceva nu se poate publica în foaie.

A. I. M. și A. N. H. Veștem. Trimiți și apoi vom vedea, dacă se poate sau nu. Abonatul 5646. Am căutat a ne informa asupra celor dorite, dar e foarte greu, fiindcă nu sunt liste complete asupra tuturor celor morți și răniți. Foaia merge regulat de aici. — Bani nu puteți trimite prin poștă, dar prin o bancă de acolo da.

Mai multora. Avem o sumedenie de poezii și epistole de pe câmpul de războiu sau din spitale. Nu le putem însă publica toate deodată, ci pe rând. De aceea rugăm puțină răbdare și o scrisoare mai îngrijită, iar nu tot cu cerusă neagră. Scrieți numai pe o parte a hârtiei, cu cerneală, sau dacă nu cel puțin cu cerusă de cerneală; afară de aceea descurcat și lămurit, altcum e grozav de greu a descifra sute de astfel de scrisori încurcate. Iar urmarea acestui neajuns este, că multe din ele nu se pot publica. Unele se lasă afară și din motivul, că sunt scrise conform altor scrisori sau poezii publicate mai înainte.

Spre știre. Fiind Nr. 52 confiscat din partea procuraturii, am scos din nou Nr. 53 iar Nr. 52 este a se considera ca suprimat.

Publicațiune.

Regia de carne a garnizoanei ces. și reg. din Sibiu-Nagyszeben caută cumpărători pentru pielea, părțile dinlăuntru, oasele și săul, ce rămân dela vitele tăiate.

In timpul dela 1 Ianuarie 1915 până la 31 Decembrie 1915 se vor tăia circa 1500 vite.

Reflectanții să-și înainteze ofertele până în 24 Decembrie n. 1914, la regia de carne susnumită.

Condițiile mai de aproape se pot vedea în cancelaria Regiei de carne a garnizoanei (in Edificiul de lângă cazarma cea mare de infanterie) în fiecare zi dela 8—9 ore dimineața.

Comisia administrativă a regiei de carne a garnizoanei ces. și reg. in Nagyszeben.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de conducător al secțiunii focului, eventual pentru alte posturi devenite vacante la Banca generală de asigurare mutuală, „Transsylvania“ in Sibiu, să scrie prins aceasta concurs.

Reflectanții au să-și înainteze cererile înzestrate cu dovezi despre calificăție, cunoștințe de limbă și specialitate, precum și despre serviciul prestat până acum la Direcțiunea Bancii „Transsylvania“ in Sibiu, cel mult până la 10 Ianuarie n. 1915.

Retribuirile pentru postul susamintit sunt următoarele: K 3200.— leafă fundamentală, K 800.— bani de cvartir, cvinvenalele sistemizate și drept la premii.

Direcțiunea.

Lăzi de vânzare.

La administrația „Foi Poporului“ se află de vânzare mai multe lăzi, în diferite mărimi, potrivite pentru păstrarea grâului sau alte produse.

Cafea

cu 50% mai ieftină!

Cafea crușătoare americană și foarte aromatică. Va săculeț de probă (5 chilogramme) se trimite pe lângă prețul de 10 cor., o jumătate kilogram teiu de primul rang cor. 2.— franco cu rambursă.

A. SAPIRA, 326

Export de cafea și teiu, in Galánta.

Lemne de foc

de stejar, uscate, tăiate de 2 ani, la 300 de stânjini, aduse în stația Vurpăr (Vurpod) sau in pădure, precum și câteva mii de butuci și aschii, sunt de vânzare cu vagonul sau cu stânjinul. Prețul foarte ieftin. A se adresa la

Toma Oprean
in Țichindeal Nr. 128.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBHU, strada Cismădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă in mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe

indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Raglan“, cari se află totdeauna in deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate in atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine in timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articuli de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

723

Pastă de dinți

KALODONT

Apă de gură

Mape de vânzare.

Mapa Europei	K 1,20
„ Rusiei cu Galiția . . .	„ 1,20
„ Franței cu Belgia . . .	„ 1,20
„ Țărilor balcanice . . .	„ 1,20

Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului“

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Lemne de foc

de stejar sunt de vânzare cu vagonul și cu stânjinul, 600 stânjini in stația Vurpăr (Vurpod) și 2500 stânjini in pădure la 3 kilometri depărtare de stația Vurpăr; 10.000 butuci și 3000 grămezi aschii. — Preț convenabil.

S. Marinescu
Vurpăr (Vurpod) Nr. 426.

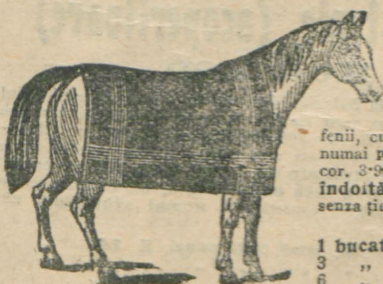
Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plate de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Impletituri de trestie pentru stucatură — Securi din fier covăcit și vărsate — CăhăH etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Un milion țoale pentru cai

à cor. 3.90

cari erau designate pentru export in Balcani, dar din cauza iscarii războiului s'au reținut. Aceste țoale sunt din lână curată de Himalaia de Brunn, deci deosebit de durabile, țin foarte cald și n'apărat de lipsă pentru iarnă. Cam 200 cm. de lungi și 140 cm. de lat, colorii cenușii, draperii și esenții, cu marginile chudite in colorii frumoase și cari se pot avea numai pentru puțin timp pe lângă prețul producerii de jumătate de cor. 3.90 pe bucata. Aceste țoale de iarnă sunt de o valoare îndoită și se mai pot cumpăra dela noi pe lângă aceste prețuri senza ționale și mai jos alăturare numai până atunci până când se găta rezerva.

1	bucată țol de iarnă pentru cai costă numai cor.	3 90
3	„	11 50
6	„	22 —

Sigură vânzătorie cu rambursă prin

M. SWOBODA, Wien, III/2, Hiessgasse 13—348

Cel mai vechin și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopol, Lugos, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânnărtin, Sânnăclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K	6.000.000
Fonduri de rezervă și pensii	"	2.250.000
Portofel de cambii	"	17.700.000
Imprumuturi ipototecare	"	12.400.400
Depuneri spre fructificare	"	24.500.000
Scrisuri fonciare în circulațiune	"	10.000.000

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2%**

după termenul de abdicere, plătiind însăși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asigurațiunile asupra oricărei pieți, mijloacele tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrul din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

Vânzare de cartofi.

Atâta vreme cât ajunge depozitul vindem:

Cartofi albi și roșii	cu prețul de	K 9.—	pro 100 chilo
„ vineți (Magnum bonum)	" " " "	8 —	" 100 "
„ pentru vite	" " " "	5.—	" 100 "

Comandele să primesc la Fabrica de lumini de stearin în Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 27.

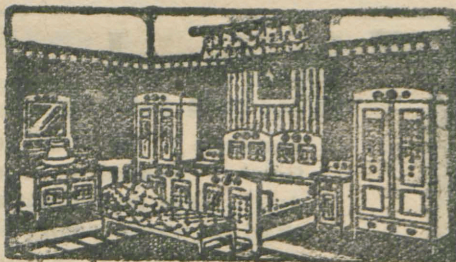
Siebenbürger Vereinsbank
societate pe acții.

MOBILE lucrate solid și conștientos ...

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile
SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sărui 37

Specialist în:
mobila de tot felul pentru fineri sau cămășeri, mobilări de hoteluri, vile, instituta, cafelele și restaurațiune

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

Numai odată în viață!
50.000 straie (acoperitoare)
à Kor. 2.90

designate pentru export în Balcani, dar rămase din cauza războiului, lucrate din lână Himalaya verit. de Brînn, foarte durabile, în tare cald și foarte bune pentru iarnă, cam 200 cm. lungime și 130 cm. lățime, desin cu vârgi și borduri de colorii minunate, sunt de vânzare numa în scurt timp, cu prețul jumătate de numai Kor. 2.90 pro bucată. Aceste straie sunt vrednice încă odată atât, iar de vânzare să află pe lângă acestea prețuri senzaționale numai atât timp cât ajunge depozitul.

1 buc. straiu de iarnă	costă numai	K 2.90
3	"	8.25
6	"	16.—

Singura vânzătorie cu rambursă prin:

M. Swoboda, Wien, III/2, Hiessgasse Nr. 13—348.

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc acelaia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. **L. PLAN,**
WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apriat apă de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La jocuri usede nu se poate căpăta, trimit eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)
recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai calante condiții de polițe (pentru învățatori confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%

Asigurări simple și mixte cu participare de 40%, la câștig.
Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capt.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsilvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755.858.27
Capitale asigurate pe viață	"	5.635.328.12
In total a fost la Transsilvanie la 31 Dec. 1913		12.087.702.—
Capital de fondare și rezerve		144.436.366.—
		2.696.459.—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la omne și la provinciile, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Cea mai mare alegere în cadouri convenabile în preț

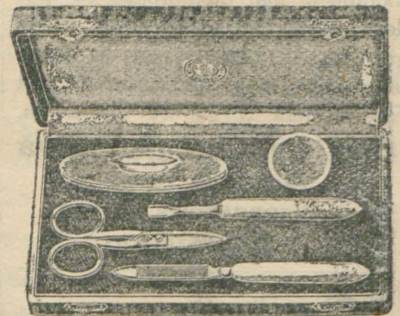
ofer celuice vizitează

Expoziția de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, d'ntre cari indeosebi: pupe în toate prețurile, animale din catifea și alte stoffe. Modele de mașini cu abur și motori electrice, precum și jucării mecanice. Castenele-fincora de petricele ale lui RICHTER Castenele-Matador de lemn pentru zidit cu prețuri originale de fabrică.

Obiecte practice și de lux, între cari: Service de porcelan și sticlă, cel mai mare depozit, căldaruți pentru tein, măsuțe pentru salon, oale pentru palmi și ținători de palmi.

Gente de mână pentru dame, portmonee, manicure, necesare, ochia-pentru teatru, cu preț ieftin, esecutiunea cea mai nouă.

Prețuri foarte ieftine dar fixe

Succesorul lui I. F. SCHNEIDER

Johann Weindel Sibiu, Piața mare Nr. 15 și 16.

■ Berea albă și neagră din ■
Bereria dela Trei-Stejari
în SIBIU

■ este foarte bună și gustoasă! ■

Această bere e cunoscută și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc. Atât în oraș cât și în sat.

Cu berea asta se bea și foarte sănătos și în toate părțile și se învârtă mereu.